

بررسی تنوع ژنتیکی دانه‌های انبه هرمزگان با استفاده از برخی صفات

مورفولوژیکی و فیزیوشیمیایی

راستگو، ساسان^۱، علی وزوایی^۲، علی عبادی^۳ و سید حسن حسینی^۴

۱ مری گروه باغبانی دانشگاه خلیج فارس (بوشهر)، ۲ استادیاران گروه باغبانی

دانشگاه تهران و ۳ مدیر باغبانی مدیریت جهاد کشاورزی بندرعباس

از آنجا که وجود تنوع ژنی کافی در جمعیت یک گونه شرط موفقیت در برنامه‌های بهنژادی کلاسیک آن گونه به شمار می‌آید و با توجه به اهمیت غذایی و اقتصادی انبه؛ تحقیقی در سالهای ۸۰-۱۳۷۸ به منظور بررسی میزان تنوع ژنتیکی دانه‌های انبه هرمزگان مناطق میناب و سیاهو انجام گرفت. در این تحقیق ۵۵ صفت مورفولوژیکی و فیزیوشیمیایی نمونه‌های برگ، گل و میوه که برگرفته از توصیف نامه انبه بودند برای ۲۸ اصله دانه‌ها گزینش شده اندازه‌گیری شدند. آزمایش در قالب طرح کاملاً تصادفی انجام شد. بررسی ویژگی‌های صفات نشان داد که صفت درصد گل‌های هرمافروdit در هر دو منطقه میناب و سیاهو به ترتیب با ضرایب تنوع ۶۷/۵٪ و ۶۷/۸٪ بیشترین تنوع فنوتیپی را دارد و پس از آن صفات درصد اسیدیته و وزن میوه از بیشترین تنوع برخوردارند. کمترین ضریب تنوع نیز مربوط به صفت درصد گوشت میوه بود که برای ژنوتیپ‌های میناب ۲٪ و سیاهو ۱/۶٪ بود. تجزیه واریانس بر اساس ۲۱ صفت کمی برای ژنوتیپ‌های هر منطقه به صورت جداگانه صورت گرفت و نتایج نشان داد که ژنوتیپ‌های میناب در تمام صفات کمی و ژنوتیپ‌های سیاهو به استثنای طول برگ و طول دم‌برگ در سایر صفات کمی در سطح احتمال ۱٪ اختلاف معنی‌داری دارند. تجزیه خوشه‌ای با استفاده از روش اتصال متوسط بر اساس تمام صفات کمی در هر منطقه سه زیر کلاستر را نمایان ساخت. همچنین تجزیه خوشه‌ای با استفاده از روش فوق و بر اساس ۱۵ صفت کمی میوه و هسته برای ژنوتیپ‌های هر دو

منطقه با هم؛ سه زیر کلاستر را آرایه نمود. نتایج این تحقیق آشکار ساخت که ژرم پلاسم محلی از پتانسیل ژنی نسبتاً بالایی برای بهبود صفات میوه و هسته برخوردار است.